

aWaris ar saarqivo sammar Tvel os

2013 wl is muSaobis gegma

#	samuSaos dasaxel eba	sazomi erTeul i	samuSaos mocul oba				
			wl iuri	kvar tal uri			
				I	II	III	IV
1	2	3	4	5	6	7	8
1	I dokumentebis dacva da Senaxva 1 qaRal dsafuZvl iani dokumentebis fizikuri dacva a) sarestavraci od momzadeba b) ydaSi Casma Casakerebl ad momzadeba g) saqmeTa yuTebSi moTavseba 2 gansakuTrebul i Rirebul e bis mqone dokumentebis gamovl ena (saqmeTa gadaTval iereba) a) qaRal dsafuZvl iani dokumentebis b) ki nodokumentebis g) fotodokumentebis d) fonodokumentebis	furcel i Ses.erT Ses.erT Ses.erT Ses.erT Ses.erT Ses.erT	19327 2805 ar i gegmeb. 2096 1096 ar i gegmeb. 1000 ar i gegmeb.	4831 701 — 525 274 — 250 —	4832 702 — 525 274 — 250 —	4832 701 — 525 274 — 250 —	4832 701 — 525 274 — 250 —
1	2	3	4	5	6	7	8
3	dokumentebis arsebobi sa da mdgomareobi s Semowmeba a)mmar Tvel obi Ti _ qaRal d- safuZvl iani dokumentebis b) pi radi Semadgenl obis g) ki nodokumentebis	Ses. erT Ses. erT Ses. erT	31368 10325 ar i gegmeb.	7842 2582 —	7842 2583 —	7842 2582 —	7842 2582 —

	d) fotodokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	e) fonodokumentebis	Ses. erT.	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	II dokumentebis sai-nformaci o-sazi ebo sistemis Seqmna da ganvi Tareba						
4	dokumentebis aRwera:		250	-	-	-	-
	a) mmarTvel obi Ti dokumentaciis	Ses. erT	250	-	83	83	83
	b) piradi warmoSobi s dokumentebis	Ses.erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	g) samecnier o-teqni kuri dokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	d) kinodokumentebis	<u>saaR. erT</u> Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	e)fotodokumentebis	<u>saaRerT.</u> Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	v) fonodokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
5	dokumentebis anawerebis gadamuSaveba						
	a) mmarTvel obi Ti dokumentaciis	Ses. erT	6885	1721	1721	1721	1721
	b)samecnier o-teqni kuri dokumentebis	Ses.erT	ar i gegmeb. ar i gegmeb.	-	-	-	-
	g) kinodokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	d) fotodokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
1	2	3	4	5	6	7	8
	e) fonodokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
6	dokumentebis katal ogiza-cia						
	a) mmarTvel obi Ti dokumentaciis	Ses. erT	ar i gegmeb	-	-	-	-
	piradi warmoSobi s do-	Ses. erT	-	-	-	-	-

	kumentebis	baraTi	-	-	-	-	-	-
	b) samecniero-teqni kuri dokumentebis	baraTi	-	-	-	-	-	-
	g) kinodokumentebis	baraTi	-	-	-	-	-	-
	d) fotodokumentebis	baraTi	-	-	-	-	-	-
	e) fonodokumentebis	baraTi	-	-	-	-	-	-
	III erovnul i saarqivo fondis formireba							
7	dokumentebis mi Reba		Ses. erT.	3491	872	873	873	873
	a) mmartvel obi Ti dokumentaciis			3279	819	820	820	820
	b) samecniero-teqni kuri dokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-	-
	g) kinodokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-	-
	d) fotodokumentebis	Ses. erT	192	48	48	48	48	48
	e) fonodokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-	-
	v)piradi warmoSobi s dokumentebi moqal aqeeb	Ses. erT	20.	-	-	20	-	-
8	central ur arqivSi dacul i dokumentebis mi znobrivi Semfasebeli eqspertiza (gadaTval i-ereba)			8187	2047	2047	2047	2046
	a) mmartvel obi Ti dokumentaciis	Ses. erT	1395	349	349	349	349	349
	b) piradi Semadgenl obis	Ses. erT.	6792	1698	1698	1698	1698	1698
1	2	3	4	5	6	7	8	

	b) samecniero-teqni kuri dokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	g) kinodokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	d) fotodokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	e) fonodokumentebis	Ses.erT	ar i gegmeb	-	-	-	-
	v) Tematuri barati	barati	ar i gegmeb	-	-	-	-
9	saarqivo sammarTvel os saeqsper to-Semnowmebel i komisiis mier dawesebul ebis, organizaci ebi sa da sawarmoebis saqmeTa anawerebis damtki ceba (SeTanxmeba)	Ses. erT.	3491	872	873	873	873
	a) mmartvel obiTi dokumentaciis	Ses. erT.	3279	819	820	820	820
	b) samecniero-teqni kuri dokumentebis	Ses. erT.	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	g) piradi Semadgenl obis dokumentebis	Ses. erT	ar i gegmeb.	-	-	-	-
	d) fotodokumenti	Ses. erT	192	48	48	48	48
	e)fonodokumenti	Ses. erT	ar i gegmeb	-	-	-	-
	v)piradi warmosobi s	Ses. erT.	20	-	-	-	20
10	IV dokumentebis gamoyeneba	gamofena	9	3	2	2	2
	dokumentebis gamofenis organizeba						
11	radio da tel egadacemis momzadeba	gadacema	6	2	1	2	1
12	stati ebis da dokumentebis momzadeba	publ i kaci	12	3	3	3	3
13	arqivSi konferenci ebi sa da eqskursiebi sa da gakveTi l ebis Cata-reba	Roni sZi eb	17	3	4	5	5
14	sainiciativo informacia	weril i	2	-	1	-	1
15	Jurnal „arxeioni-s gamocema	gamocema	2	-	1	-	1
16	Tematuri nusxebis momzadeba		5	1	2	1	1

aWaris avtonomiuri respublikis mTavrobi saqveuwyebi dawesebul eba _ saarqivo sammarTvel os da misi teritoriuli organo _ arqivebis 2013 wl is ZiriTadi RonisZiebaTa gegma Sedgenili saqarTvel os erovnuli arqivis mier SemuSavebuli saarqivo dawesebul ebebis muSaobis 2011 wl is dagegvis rekomenadaciebiT da 2012 wl is miTiTebidan gamomdinare.

g a n m a r t e b i T i b a r a T i

aWaris avtonomiuri respublikis mTavrobi saqveuwyebi dawesebul eba _ saarqivo sammarTvel os da misi teritoriuli organo _ arqivebis 2013 wl is ZiriTadi RonisZiebaTa gegma Sedgenili saqarTvel os erovnuli arqivis mier SemuSavebuli saarqivo dawesebul ebebis muSaobis 2011 wl is dagegvis rekomenadaciebiT da 2012 wl is miTiTebidan gamomdinare.

RonisZiebaTa gegma moicavs saarqivo dargis ganviTarebis ZiriTad mimarTul ebebs kerZod: dokumentebis Senaxvis uzrunvel yofas, gansakuTrebula ad Rirebul ebis mqone dokumentebis gamovlenas, dokumentebis arsebobisa da mdgomareobis Semowmebas, samecniero-sacnobaro aparatis Seqmnas da uzrunvel yofas, dokumentebis Semfasebel eqspertizas, dokumentebis anawerebis gadamuSavebas, miznobriv eqspertizas, erovnuli saarqivo fondis formirebas, uwyebesi dokumentebis Senaxvas da saqmiswarmoebis organizacias, dokumentebis samecniero-teqnikur damuSavebas, gamoyenebas da publikacias, samecniero-metodur muSaobas, materiel uri-teqnikuri bazis ganviTarebas.

saorganizacio da analitikuri muSaobis dargSi saarqivo sammarTvel os da misi teritoriuli organo _ arqivebis TanamSromi ebisTvis 2013 wl is aTvis dagegvis „erovnuli saarqivo fondisa da erovnuli arqivebis Sesaxebs saarqivo kanonisa da sxva kanonqvemdebare normatiuli aqtebis metoduri swavl eba. erovnuli saarqivo fondis dokumentebis gamoyenebisa da publikaciis dargSi, ki

dagegmil ia wl is ganmavl obaSi _ „erovnul i saarqivo fondis saxel mwifo sakuTrebis daSvebis wesis~, sacavidan dokumentebis gacemisa da dabrunebis, Sesrul ebul samuSaoebze daxarjul i droisa da gamomuSavebis normebis praqtkul i gamoyenebis, dakompl eqtebis wyarodawesebul ebebSi Senaxvis zRvrul i vadebiT dadgenil i vadis zeviT dacul i dokumentebis eqspertizis, likvidirebul i organizaciebis, dawesebul ebebis dokumentebis samecniero-teqnikurad wesrigSi moyvaniada Sesabamis arqivSi Casabarebl ad _ Seswavl isa da praqtikaSi gamoyenebis ganxorciel ebis mizniT.

sazRvargareTTan, sazogadoebasTan, masmediasTan urTierTobis, dokumentebis gamoyenebisa da publ ikaciis ganyofil ebis mier 2013 wel s dagegmil ia veb-gverdis ganaxl eba, SesaZI ebl obebis gazrda, fotoebis SerCeva-ganTavseba, Riesaxsovvari dReebis aRniSvnis, gamofenebis mowyobis, konferenciebis Catarebis, ucxo qveynis (sofia, stambul i, kievi, odesa, graci, qairo) da saaqarTvel os teritoriaze arsebul i saxel mwifo arqivebSi aWaris, samxreT-dasavl eT saqarTvel os Sesaxeb arsebul i dokumentebis qseroasl ebis Semotanis organizeba, Jurnal „arxeionis~sori nomris momzadeba da gamocema, bukl etis momzadeba _ gamocema, sazogadoebis Tval saCino warmomadgenl ebTan Sexvedrebis gamarTva, sazRvargareTis qveynebTan urTierT TanamSroml obis memorandumis gaformeba da erTobl ivi RonisZiebis mowyoba, saarqivo sammarTvel osa da adgil obriv arqivebSi I okal uri qsel is montaji, marTva da ganviTareba, saserviso proeqtirebisa da misi keTiI mowyobis dagegmareba da sxva.

I _ dokumentebis dacva da Senaxva.

1. erovnul i saarqivo fondis dokumentebis dacisa da Senaxvis uzrunvel sayofad dagegmi ia martivi restavracia Cautardes 19 327 furcel s (danarTi #I.1.a). ydaSi Casma-Cakereba Cautardeba sul _ 2 805 S/ erTeul s, maT Soris sammarTvel oSi _ 1 411 S/erTeul s, saarqivo sammarTvel os teritoriu organo _ arqivebSi 1394 S/ erTeul s. (danarTi #I. 1.b).

2. gansakuTrebui ad Rirebul ebis mqone dokumentebis gamovl ena.

gansakuTrebui i Rirebul ebis mqone dokumentebis gamovl enis mizniT gadaTval ierdeba sul 2096 S/erTeul i _ saarqivo sammarTvel os central ur arqivSi dacul i fondi #r-605 baTumis botanikuri baRis 1950-2002 wl is 1096 S/erTeul i da 1000 fotodokumenti. (danarTi #1.2.a). kinodokumentebis da fotodokumentebis gamovl ena ar i gegmeba.

3. dokumentebis arsebobisa da mdgomareobis

Semowmeba dokumentebis arsebobisa da mdgomareobis Semowmeba Cautardeba 2013 wel s sul 65 fondis 31 368 S/erTeul s, maT Soris sammarTvel os central ur arqivSi dacul i 25 fondis _ 14 662 S/erTeul s, xol o sammarTvel os teritoriu i organo _arqivebSi 40 fondis 16 706 S/erTeul s (danarTi#1.3.a). kinodokumentebis, fotodokumentebis da fonodokumentebis arsebobisa da mdgomareobis Semowmeba 2013 wl isTvis ar i gegmeba.

II- dokumentebis sainformacio-saziebo sistemis

Seqmna da ganvi Tareba.

dokumentebis sainformacio-saziebo sistemis ganvi Tarebis mizniT saarqivo sammarTvel os arqivSi moxdeba mmartvel obiTi 250 S/erTeul i dokumentis aRwera. teritoriu arqivebSi, piradi warmoSobis, samecniero-teqnikuri, kino, foto da fonodokumentebis aRwera ar i gegmeba.

5.dokumentebis anawerebis gadamuSaveba.

aWaris avtonomiuri respubl ikis saarqivo sammarTvel os arqivSi da teritoriul organo – arqivebSi fondebis anawerebis gaumj obeseba-gadamuSaveba Cautardeba sul 44 fondis 6 885 S/erTeul s. maT Soris sammarTvel os arqivSi dacul 40 fondis 5 454 S/erTeul s, xol o sammarTvel os teritoriul organo – arqivebSi 4 fondis – 1431 S/erTeul s: aqedan qobul eTis arqivSi – 1331 S/ erTeul s, xul os arqivSi 100 S/ erTeul s. (danarTi #II.5.a). xel vaCauris, qedis, Suaxevis arqivebSi ki dokumentebis gadamuSaveba ar i gegmeba.

saarqivo sammarTvel os arqivSi axl ad miRebul , aRricxvaze ayvanil fondebze Sedgenil i iqneba fondebis baratebi da waredgineba saqarTvel os arqivis Sesabamis ganyofil ebas 2013 wl is 10 april amde – Tanaxmad erovnul i arqivis general uri direktoris 2009 wl is 10 noembris #61-Zs brZanebiT damtkicebul i warsadgeni sagegmo, saangariSo da saaRricxvo dokumentaciis tabel is mixedviT. gagrZel deba muSaoba wina wl ebis fondebis baratebz saarqivo wesebis Sesabamis ad saxel mwifo enaze Sesadgenad. am mizniT Seivseba da saqarTvel os erovnul i arqivis safondo katal ogSi CasarTavad – saarqivo sammarTvel os arqivSi momzaddeba fondis baratebi.

amave vadaSi momzaddeba statistikuri angariSi – saarqivo sammarTvel osa da teritoriul organo – arqivebSi, erovnul i saarqivo fondis dokumentebis Senaxvis organizaciis Sesaxeb (forma #3 arqivis pasporti) da cnoba arqivSi dacul i fondebis Semadgeni obisa da mocul obaSi momxdari cvl il ebebis Sesaxeb.

III erovnul i saarqivo fondis formireba

7. aWaris avtonomiuri respubl ikis saarqivo sammarTvel os arqivSi da teritoriul organo – arqivebSi 2013 wl isTvis dagegil ia sul –

3 491 S/erTeul is miReba, maT Soris sammarTvel os central ur arqivSi
1909 S/ erTeul i, xol o teritoriul organo _ arqivebSi 1 582
S/erTeul i.

aseve saxel mwifo Senaxvaze miRebul i iqneba sul -192 S/erTeul i
fotodokumenti _ maT Soris sammarTvel os arqivSi 160 fotodokumenti
xol o teritoriul arqivebSi 32 S/erTeul i fotodokumenti.

2013 wel s aseve miRebul i iqneba social isturi Sromis gmiris 1938
wel s dabadebul i naTel a Cel ebaZis piradi warmoSobis 20 saqmeeTa
erTeul i (danarTi #III.7.a.). 2013 wel s aseve dagegmi ia 17
dawesebul eba-organizaciis mecnierul -teqnikurad damuSaveba
(danarTi III.7.b).

8. miznobriv Semfasebel i eqspertiza

miznobriv Semfasebel i eqspertiza Cautardeba sul 34 fondis 8187
S/erTeul s, aqedan mmartvel obiT i xasiatis 8 fondis 1395 S/erTeul s da
p/ Semadgenl obis 26 fondis 6792 S/erTeul s. aqedan sammarTvel os
arqivSi _ 7 fondis 1562 S/erTeul s, xol o teritoriul organo _
arqivebSi 27 fondis 6 625 S/erTeul s. (danarTi #III 8.a). miznobrivi
eqspertiza Cautardeba central ur arqivsa da teritoriul arqivebSi
Semotani I ikvidirebul dawesebul ebebis daumuSavebel droebiT Sesanax
saqmeebs.

saqarTvel os erovnul i arqivis mier Sedgeni i dawesebul ebebis,
organizaciebis da sawarmoebis sanimuSo siebis safuzvel ze SemuSavdeba
saarqivo sammarTvel osa da teritoriul i arqivebis dakompl eqtebis
wyaro-dawesebul ebaTa konkretul i siebi da 2013 wl is 1 maisisTvis
saqarTvel os erovnul arqivSi wardgeni i iqneba monacemebi saarqivo
sammarTvel osa da teritoriul i arqivebis dakompl eqtebis wyaro-
dawesebul ebebis siaSi momxdari cvl il ebebis Sesaxeb.

9. samarTvel os saeqsperto-Semnowmbebel i komisiis mier ganxil ul i iqneba sul _ 3491 Sesanaxi erTeul i, maT Soris: mmarTvel obiT i _ 3279 S/erTeul i, piradi warmoSobis dokumentebi moqal aqeebisagan _ 20 S/erTeul i da fotodokumenti _ 192 S/erTeul i.

2013 wel s gagrZel deba muSaoba dakompl eqtebis wyaro-organizaciebsa da dawesebul ebebSi, maT sistemaSi Semaval i saj aro samarTI is iuridiul pirebSi saqmiswarmoebis mdgomareobis, saqmeTa formirebis, dokumentebis aRricxvis mdgomareobis, maTi damuSavebis xarisxis da dacvis kontrol is uzrunvel sayofad. dawesebul ebaTa saqmeTammarTvel ebis da arqivze pasuxismgebel i pirebisTvis dagegmil ia seminar-mecadineobis Catareba, saarqivoakanonmdebl o bazis Seswavl is da praqtikaSi gamoyenebis mizniT. gagrZel deba muSaoba im sazogadoebri organizaciebisa da kerzo samarTI is iuridiul i pirebis, moqal aqeebis piradi warmoSobis dokumentebis gamosavl enad, roml ebic warmoadgenen erovnul i saarqivo fondis Sevsebis SesaZI o wyaroefs.

aWaris avtonomiuri respublikis ganaTI ebis saministros, misi saqveuwyebi dawesebul ebebisa da saj aro samarTI is iuridiul pirebSi saarqivo saqmiswarmoebis mdgomareobis Semowmbebis Sedegebis Sesaxeb cnoba warmodgenil i iqneba saqarTvel os erovnul arqivSi 1 oqtombrisTvis gamogzavnili programis Sesabamisad.

sazRvargareTTan, sazogadoebasTan, masmediasTan urTierTobis, publ ikaciisa da gamoyenebis ganyofil eba uZRveba da warmarTavs samecniero saqmianobas. 2013 wl isTvis moewyoba 9 gamofena, gegmiT gaTval iswinebul i 6 tel eradio gadacemis momzadeba, saarqivo sammarTvel os dawesebul ebebis special istTa Zal ebiT saarqivo masal ebze dayrdnobiT momzaddeba 12 statia aWaris avtonomiuri respubl ikis Jurnal -gazeTebSi da samecniero Jurnal „arxeionSi~ gamosaqveynebl ad.

Catardeba saarqivo sammarTvel osa da teritoriul arqivebSi 17 RonisZieba _ eqskursia gakvetil ebi da konferenciebi gaTval iswinebul ia samecniero konferenciebis Catardeba Temaze: arqivistis dRisadmi, saqarTvel os damoukidebl obis dRisadmi, bavSvTa dacvis dRisadmi miZRvnili, Catardeba III samecniero konferencia _ „samxreT-dasavl eT saqarTvel os, istoria, arqeologia, eThologia~. saarqivo fondebis: a. samsonias, g. piniancis, fondi #8 (religiuri kul tebis dawesebul ebaTa, fondi #r-116 aWaris gamomgonebel Ta saol qo sabWo, fondi #r-115 (baTumis eTerzeTebis Iaboratoriis mimoxili va). aRniSnul i RonisZiebebidan saarqivo sammarTvel oSi Catardeba 9 RonisZieba, teritoriul i organos arqivebSi 8 RonisZieba.

momzaddeba ori sainiciativo informacia da 5 Tematuri nusxa. saqarTvel o-ukrainis urTierTobebi, „muzeumebi baTumSi~ _ 1930-2000 wl ebi, II nawili, „bul varis ganaSenianebis istoriis amsaxvel i masal ebi, „baTumis qucebi~ (1926-2000w.) _II nawili.

moxdeba piradi fondebis arqivisTvis gadmocemis organizacia (m. xarazi, d. bal aZe, a. inaiSvili). saqarTvel os teritoriale arsebul i saxel mwifo arqivebSi aWaris Sesaaxeb arsebul i saarqivo dokumentebis gamovlena da maTi asl ebis Semotana. gaTval iswinebul ia gagrzel des urTierToba kirilesa da metodes bibliiotekasTan (sofia) aWaris

(baTumis) Sesaxeb arsebul i dokumentebis qeroasI ebis Semotanis Sesaxeb.

2013 wel s momzaddeba da gamoicema samecniero Jurnal i „arxeioni~s ori nomeri (danarTi #IV.10-16).

V- saqm̄eta digital izacia

„erovnul i saarqivo fondisa da erovnul i arqivis Sesaxeb-saqarTvel os kanonSi cvl il ebebisa da damatebebis Sesaxeb Setanis Taobaze~ saqarTvel os kanonis me-2 muxl is me-3 punqtis „b~ qvepunqtis moTxovnis Sesrul ebisTvis saarqivo sammarTvel oSi Seiqmna sainformacio teqnologiebisa da digital izaciis ganyofil eba da kanonSi momxdari cvl il ebebis safuzvel ze sammarTvel oSi daiwyo da 2013 wel s gegmis mixedvit gagrZel deba muSaoba sammarTvel os arqivSi dacul i qaRaI dsafuzvl iani dokumentebisa da videodokumentebis el eqtronul cifrul matarebel ze gadasatanad. 2013 wl isTvis dagegmi ia 2 fondis – quTaisis saol qo sasamarTI os 1883-1921 wl ebis, baTumis ganyofil ebris da aWaris assr miwaTmowyobis saministros 1921-1937 wl ebis 2 636 saqm̄eta erTeul is 132 032 furcl is da 56 saaRricxvo video kasetis el eqtronul cifrul matarebel ze gadatana. (danarTi #12.).

VI- material ur teqnikuri bazis ganvi Tareba.

aWaris avtonomiuri respublikis mTavrobis saqueuwyebi dawesebul eba – saarqivo sammarTvel osa da teritoriul organo – arqivebis (qobul eTi, xel vaCauri, qeda, Suaxevis, xul o) material ur-teqnikuri bazis ganvi Tarebis mizniT 2013 wel s gaTval iswinebul ia teritoriul organo – qobul eTis arqivis, municipalitetis mier saarqivo sammarTvel os uzurfuqtis wesit gadmocemul Senobas saremondo samuSaoebis Catarebisa da organizebul ad saarqivo saqm̄eta

axal SenobaSi gadatana, aseve gaTval i swinebul ia Suaxevis arqivSi xis stel aJebis Secvl a rkinis stel aJebiT da qedis arqivSi moZvel ebul i xis stel aJebis Secvl a axl iT. gaformdeba xel Sekrul eba ss „sil qnetTan~ da SpS „j eosel Tan~ saarqivo sammarTvel os, qobul eTis da xel vaCauris arqivebis internet mom saxurebis, ssip dacvis pol iciasTan usafrTxoebis saki TxebTan dakavSi rebiT.

saarqivo sammarTvel os da mis teritoriul organo _ arqivebis fondsacavebSi arsebul i dokumentebis cifrul matarebel ze gadatanis mizniT SeZenil i iqneba kmpiuuterul i teqnika. 2013 wl isTvis gaTval i swinebul ia saarqivo sammarTvel os teritoriul i organo _ qeda, Suaxevis, xul os arqivebis internet qsel Si CarTva da gagrzel deba muSaoba saarqivo sammarTvel os erTian el eqtronul i qsel is mowyobi saTvis